

VERSTERKING COULISSENLANDSCHAP AARLESCHE ERVEN

LANDSCHAPSPLAN MET AANVULLENDE LANDSCHAPSELEMENTEN

12 APRIL 2024

COLOFON

Titel document:

**VERSTERKING
COULISSENLANDSCHAP
AARLESCHE ERVEN**

Datum:

12 april 2024

Status:

Landschapsplan aanvullend

Document:

Enkelzijdig A4 liggend

Opdrachtgever:

Gemeente Best
Postbus 50
5680 AB Best

Auteur/Adviseur:

VAN **DOOREN** LANDSCHAP
Derpt 15, 4576 VW Vorstenbosch
T 06-26949922
E info@vandoorenlandschap.nl

INHOUDSOPGAVE

1	inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Locatie	4
1.3	Leeswijzer	4
2	Aanvullende elementen	6
2.1	Bedrijfsvoering	6
2.2	Blauwe dooradering	7
2.3	Groene dooradering	8
2.4	Beplanting	10

Bijlage I – Fase 2 aanvullende elementen

Bijlage II – Steenuil op de Aarlesche Erven

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In opdracht van gemeente Best is een uilenmitigatieplan opgesteld voor de woningbouwontwikkeling Aarlesche Erven ten noorden van de kern Best. Hiervoor is een gebiedsplan opgesteld, om het landschap ten noorden van de uitbreiding te versterken met diverse landschapselementen. Deze versterking van de groen-/blauwe dooradering is op dit moment in uitvoering.

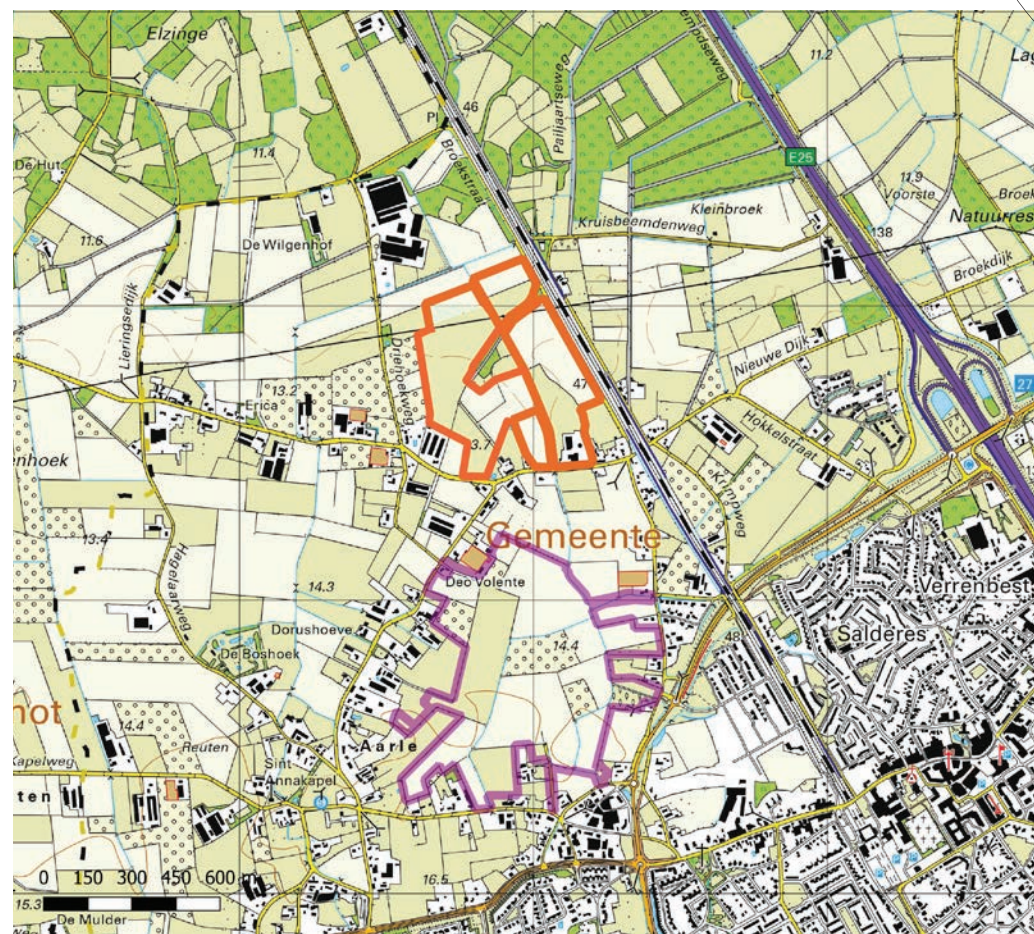
De versterking van het landschap gebeurt voornamelijk op gronden van twee lokale ondernemers. Daarnaast zijn deze ondernemers voornemens samen te werken en ieder op hun eigen erf een nieuwe bedrijfsvoering op te bouwen. Ook hiervoor wordt een bestemmingsplanprocedure doorlopen, waarbij de landschappelijke inpassing een onderdeel is.

De locatie Mosselaarweg 16 (één van de ondernemers) heeft als ontwerp-bestemmingsplan ter inzage gelegen (bestemmingsplan Mosselaarweg 5-7-16). Op het ontwerp zijn zienswijzen ingediend door onder andere Waterschap De Dommel en Provincie

Noord-Brabant. De zienswijzen vormen aanleiding om het landschapsplan aan het adres Mosselaarweg 16 en het achterliggende landschap aan te passen.

De provincie vindt het coulissen-landschap rondom de Aarlesche Erven onvoldoende uitgewerkt. De intentie is om verdwenen landschapselementen als bosjes, hagen, houtwallen, solitaire bomen en berm- en akkerranden terug te brengen en om op enkele passende plekken nieuwe landschapselementen te realiseren.

Het bedrijf aan de Mosselaarweg 16 heeft ruimte nodig voor teeltondersteunende voorzieningen. De toevoeging

Aanduiding plangebied op topografische ondergrond met kadastrale ondergrond in paars (Aarlesche erven) en oranje (mitigatieplangebied steenuilen) (bron PDOK.nl)

van nieuwe landschapselementen staat volgens de provincie niet genoeg in verhouding tot de teeltondersteunende voorziening. Het landschapsplan bij dit bestemmingsplan zou (nóg) meer gericht moeten zijn op het versterken van ecologische en landschappelijke waarden, zodat de gebiedskenmerken onderdeel uitmaken van het gehele bedrijf.

Daarom is gekeken naar aanvullende landschapselementen op de locaties van beide grondeigenaren. Binnen de toekomstige bedrijfsvoering is gekeken naar welke mogelijkheden er geboden kunnen worden naar een versterking van de groen-/blauwe dooradering. Daarbij is ook rekening gehouden met de toekomstige bedrijfsvoering en het onderhoud van de landschapselementen en bestaande A- en B-watergangen.

Dit heeft geresulteerd in aanvullende landschapselementen op het bestaande plan 'Steenuil op de Aarlesche Erven' van Van Dooren Landschap van 16 maart 2023. Aangezien de uitvoering en financiering van dit plan reeds is geregeld willen we niet aan dit plan tornen. De 'extra' toevoeging van landschapselementen wordt apart behandeld in deze rapportage. Het oorspronkelijke plan is bijgevoegd als Bijlage I van deze rapportage.

De ruimtelijke analyse van het gebied, inclusief de afweging voor de inrichting van het gebied volgens de eerdere rapportage blijft in stand. Deze wordt niet herhaald in de aanvullende rapportage, maar kan worden geraadpleegd in het eerste rapport.

1.2 Locatie

Het plangebied van de Aarlesche Erven en het mitigatieplangebied bevinden zich in agrarisch gebied in het buurtschap Aarle (gemeente Best, provincie Noord-Brabant). Aarle ligt ten noordwesten van Best en bestaat uit enkele straten met boerderijen. Verder bestaat het voornamelijk uit weilanden en akkers. Best ligt ten noordwesten van Eindhoven en aan de zuid-, oost- en noordzijde ingeklemd tussen de snelwegen A58, A50 en A2. Ten zuidwesten en noordoosten van Best liggen bossen.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 biedt inzicht in de aanvullende landschapselementen naast de reeds voorgestelde elementen uit 'Steenuil op de Aarlesche Erven' van 16 maart 2023.

AANVULLENDE ELEMENTEN

2 AANVULLENDE ELEMENTEN

2.1 Bedrijfsvoering

Ruimte voor nieuwe landschappelijke elementen kan op plekken, die geen directe belemmering vormen voor de bedrijfsvoering en het onderhoud aan bestaande watergangen (A- en B-watergangen). De agrarische gronden binnen het plangebied (van de twee grondeigenaren) wordt beteeld voor verschillende doeleinden. Onderstaand een kort overzicht:

1. Teelt aardbei in volle grond
2. Teelt aardbei op stellage
3. Teelt aardbei in pot
4. Kersenteelt
5. Teelt vaste planten

Binnen het plan 'Steenuil op de Aarlesche Erven' van 16 maart 2023 zijn diverse kavelranden ingericht met kenmerkende landschapselementen, die een meerwaarde vormen voor het leefgebied van de steenuil. Daarnaast

vormen ze een meerwaarde voor de lokale biodiversiteit en cultuurhistorisch landschap en dient het als stedelijk uitloopgebied. Er wordt aangesloten op het bestaand wandelpad en verbijzonderingen toegevoegd.

Naast deze nieuwe landschapselementen zijn op diverse overhoeken binnen het plangebied nieuwe landschapselementen voorgesteld, om de kleinschaligheid van het landschap door middel van groenstructuren te versterken. Dit doen we op twee manieren:

1. Aanleg en herprofilering van ondiepe zaksloten (blauwe dooradering)
2. Aanleg van nieuwe opgaande landschapselementen (groene dooradering).

Globale indeling van de gewassen binnen plangebied

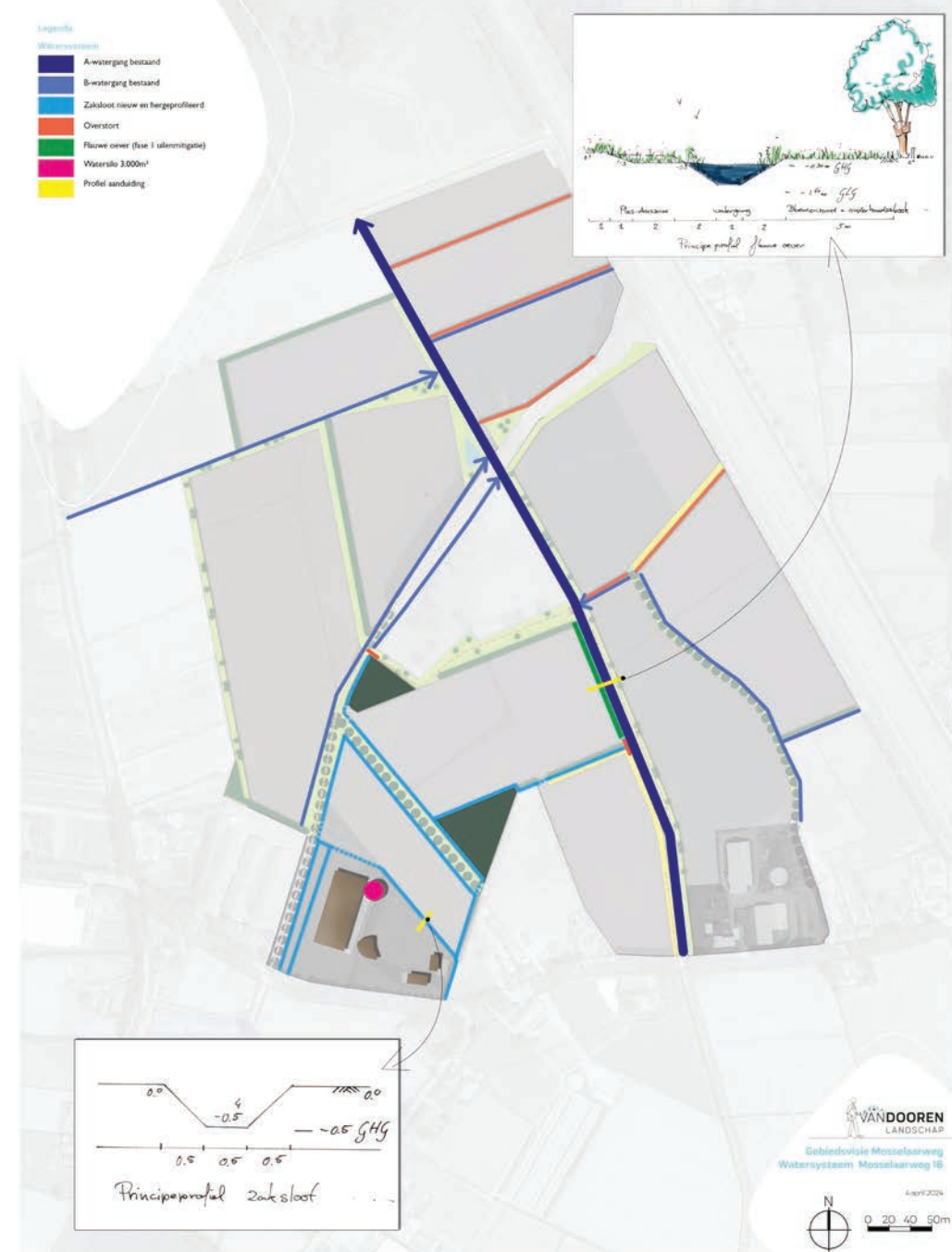
2.2 Blauwe dooradering

Het huidige watersysteem mag niet zwaarder worden belast door het regenwater wat op daken en verharding valt. Veel van dit regenwater (3.000m³) wordt opgevangen in een silo op het erf en hergebruikt voor het bewateren van gewassen. Naast de silo is er een infiltratiesysteem noodzakelijk voor het overtollige regenwater. Door middel van een systeem van zaksloten wordt ruimte geboden aan voldoende waterinfiltratie (312m³). Er wordt 1.300m aan zaksloten gerealiseerd, die met elkaar in verbinding staan. Daar waar paden, verharding of zandpad ligt, wordt een duiker gelegd (minimaal doorsnede 30cm).

De zaksloten in dit gebied liggen boven de Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand (GHG) (ca. 0,5m onder maaiveld), waardoor het regenwater ter plaatse van de sloten kan infiltreren. Tussen de watergangen van het waterschap (A- en B-watergangen) en de zaksloten van de initiatiefnemer wordt een overstort gemaakt. Hierdoor wordt nauwelijks tot geen regenwater vanaf Mosselaarweg 16 op het regionaal systeem geloosd. Deze wateropgave is gekoppeld aan de bestemmingswijziging van Mosselaarweg 16.

Daarnaast is er een opmerking gemaakt over de flauwe oever naast de A-watergang door Waterschap de Dommel. Ook hier zullen aanpassingen doorgevoerd worden in de reeds aangelegde situatie. De bomen en het struweel naast de watergang zullen 5m uit de rand van de watergang worden geplaatst, zodat onderhoud met de kraan en kiepkar aan de watergang mogelijk blijft.

Daarnaast is door middel van een principeprofiel een voorstel uitgewerkt van de natuurvriendelijke oever. Er wordt een nat-/draszone gerealiseerd, waarbij de bodem ter hoogte van de GHG komt te liggen (-0,3m beneden maaiveld). Het talud is 1:3.

Versterking lokaal watersysteem

2.3 Groene dooradering

Visie

Binnen de bestaande gebiedsvisie is naar ruimte gezocht om de kleinschalige cultuur-historische waarde te versterken. Binnen het plangebied liggen overhoeken. Deze overhoeken (driehoekige vormen aangeduid met 1.) bieden ruimte voor de aanleg van opgaand groen in de vorm van bosjes. Hierdoor sluit dit aan bij de bestaande bosjes aan het oude zand-/wandelpad vanaf de Mosselaarweg naar de Broekstraat.

Daarnaast zien we kansen om op gronden Mosselaarweg 10 nieuwe groenstructuren te maken langs kavelgrenzen en bestaande watergangen (geen A-of B-watergang). Deze zijn aangeduid met een 2.

Referentie bosje

Bestaande gebiedsvisie versterkt met nieuwe elementen 1. en 2.

Voorstel

Het bosje kent een opbouw van kruidenrand – zoom-mantel-bos. Hierdoor biedt het ruimte voor diverse diersoorten en heeft de agrariër minder kans op ‘overkokende’ bossages.

Daarnaast wordt op diverse kavelgrenzen struweelsingels aangebracht. De haag bestaat uit diverse soorten beplanting, maar voor meer dan 50% uit doorndragende struiken, zoals meidoorn en sleedoorn. De meidoorn is hier overigens toegestaan, aangezien het buiten ‘bufferzone bacterievuur’ is gelegen.

Referentie struweelhaag

Voorstel aanvullende elementen

2.4 Beplanting

In het beplantingsplan worden de nieuwe aan te leggen benoemd, beschreven en gemaatvoerd. Daarnaast wordt een beschrijving gegeven van het beheer van het element.

BOSJE

Mosselaarweg 16: 2.600 en 2.100m² - 2.180 stuks bosplantsoen

Inrichtingseisen bij aanleg nieuw element

- Het bosje kent een zoomopbouw, zoals hiernaast afgebeeld. Onderstaand een beschrijving per strook:

Open veld

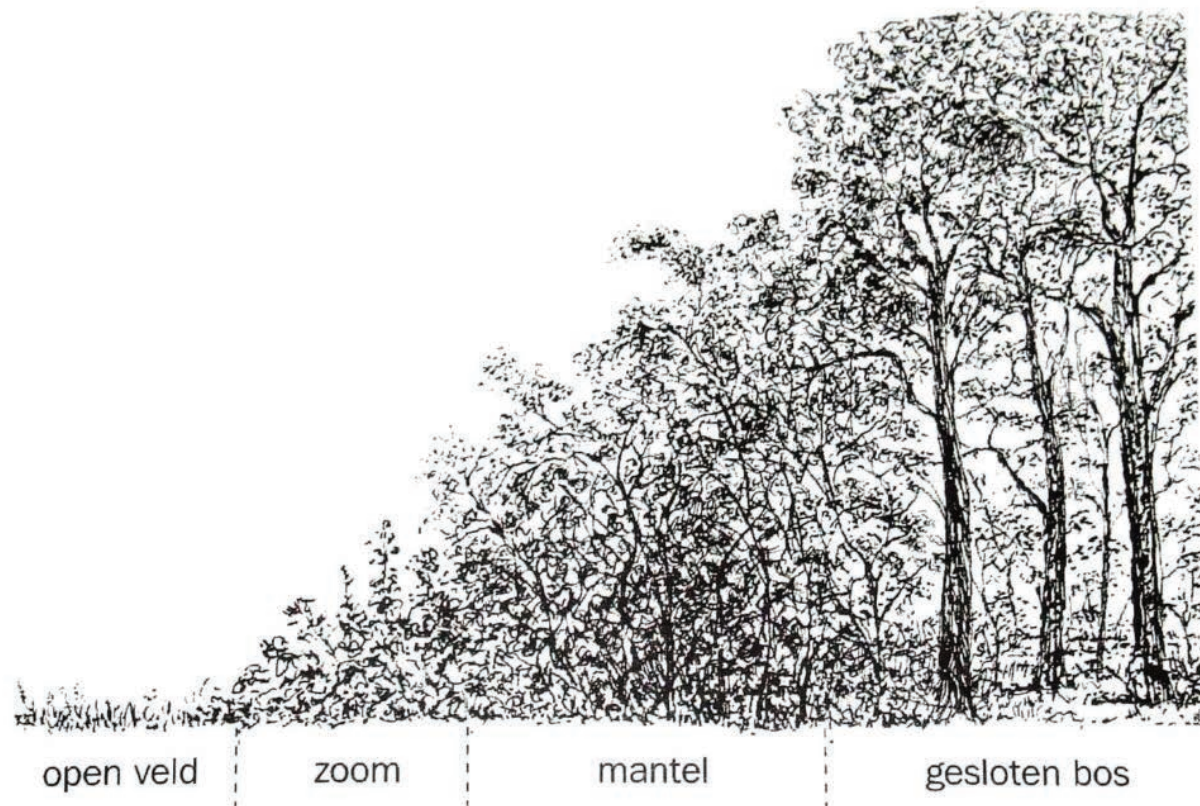
- 3m brede strook rondom inzaaien met een bloemrijk mengsel (1.290m²)

Zoom en mantel

- 4m brede zoom en mantel inplanten met onderstaand 2- tot 3-jarig bosplantsoen (1.100st):

5%	Corylus avellana (Hazelaar)
20%	Rhamnus frangula (Vuilboom)
15%	Ilex aquifolium (Hulst)
20%	Viburnum opulus (Gelderse roos)
10%	Cornus mas (Gele kornoelje)
10%	Sambucus nigra (Vlier)
10%	Ribes rubrum (Aalbes)
10%	Ribes nigrum (Zwarte bes)

- Aanpassing van bovenstaande soorten mogelijk, mits streekeigen en meerwaarde biedt voor de biodiversiteit.
- Plantverband van minimaal 1,25 m x 1,25 meter in kruisverband.

Schema opbouw bos

Gesloten bos

- Bos inplanten met onderstaand 2- tot 3-jarig bosplantsoen (1.080 st):

15%	Acer campestre (Veldesdoorn)
15%	Corylus avellana (Hazelaar)
15%	Rhamnus frangula (Vuilboom)
5%	Prunus avium (Zoete kers)
5%	Sorbus aucuparia (Lijsterbes)
15%	Ilex aquifolium (Hulst)
15%	Viburnum opulus (Gelderse roos)
10%	Cornus mas (Gele kornoelje)
5%	Quercus robur (Eik)
- Aanpassing van bovenstaande soorten mogelijk, mits streekeigen en meerwaarde biedt voor de biodiversiteit.
- Plantverband van minimaal 1,25 m x 1,25 meter in kruisverband.

Beheervoorschriften

- Overhangende takken kunnen gedurende het gehele jaar worden teruggesnoeid.
- Het element wordt voor maximaal 80% beheerd als bos met opgaande bomen.
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de stoven die opnieuw uit moeten lopen niet schaadt. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.

STRUWEELHAAG

Mosselaarweg 10: 670 meter – 2.680 stuks

Inrichtingseisen bij aanleg nieuw element

- Aanplant 2- en/of 3-jarig inheems bosplantsoen in groepsverband (3 stuks bij elkaar) met de volgende soorten:

25%	Cornus mas (Gele kornoelje)
25%	Acer campestre (Veldesdoorn)
10%	Prunus spinosa (Sleedoorn)
40%	Crataegus monogyna (Meidoorn)
- Aanpassing van bovenstaande soorten mogelijk, mits streekeigen en meerwaarde biedt voor de biodiversiteit.
- Het betreft een tweerijig element.
- Plantafstand: 4 stuks per meter

Beheervoorschriften

- Snoeiwerkzaamheden worden verricht in de periode tussen 1 oktober en 14 maart.
- Na het snoeien heeft de haag een hoogte van tenminste 1,00 meter en een breedte van tenminste 0,8 meter;
- Na het vlechten heeft de haag een hoogte van tenminste 1,00 meter en een breedte van tenminste 0,5 meter
- Het snoeien kan gecombineerd worden met het vlechten van de haag.
- Het snoeihout moet afgevoerd worden. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.

BIJLAGE I – FASE 2 AANVULLENDE ELEMENTEN

Legenda

FASE 1

- Boomstructuur
- Singel
- Rand met knotwilgen en hier en daar struweel
- Flauwe oever
- Botanische rand (blijvend)
- Akkerrand
- Poel
- Wandelpad
- Brug

FASE 2

- Bosje
- Struweelhaag
- Eigendom Mosselaarweg 16
- Eigendom Mosselaarweg 10

